

VÁCZI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési ára: Egész évre 12 kor.,
félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 24 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

KONCZ JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesegyház-tér 7. szám.

Megjelenik minden csütörtökön.

Nyilt-tér sora 60 fillér.

Hirdetések árszabály szerint.

Az alföldi lelkipásztorkodás akadályai.

II.

3. A *korcsmáknak* sincs sokkal kisebb szerepük a hitélet megromlásában. Tekintve azt, hogy a gyakorta ivó embernek úgy az akarata, mint az elméje meggyöngyül, — nem csoda, hogy nagyon korcsmázó ember nagyon vallásos nem lehet. Az ilyen embernek nem sok csábítás kell, hogy hitét még meg is tagadja. Mikor már erősen benne van a bűnbán, nem bírja őt kihívni a korcsmából sem harangszó, sem orgonabúgás, sem hitves, sem gyermek, sem senki. Addig ki nem mozdul, míg csak tehetetlen nem lesz önmagával úgy, hogy mások viszik. Hétköznap nem áldozhat eme szenvedélynek, vásár- és ünnepnap azonban annál inkább. S mivel hétköznap a munkája miatt nem megy a templomba, hitében nem erősödhet, — vásár- és ünnepnapját pedig a korcsmában töltvén, hitében egészen tudatlan lesz. Nem sok idő kell, hogy a tudatlansághoz rossz akarat is járuljon és akkor meg van az a métely, amelyik megmérgezi a lelkipásztornak minden munkáját. Az ilyen részeges emberek az államnak sem használnak semmit, épen azért érthetetlen, miért késik a törvény a vásárnapi teljes korcsmai zárlatokról? — Vannak vármegyék, melyek országos mozgalmat indítottak ez ügyben, azonban eddig még eredménytelenül. Így 1903. decemberében Zemplén vmgye a korcsmák vásárnapi csukvamaradását határozta el. (Beregym. már előbb.) A zempléni zsidó korcsmárosok ezen határozat ellen Nagy Sándor vezetésével deputációt küldtek a belügyminiszterhez, aki megsemmisítette ezen határozatot azon megokolással, hogy a korcsmák vásárnapi bezárása az államkincstárt károsítja és a közönség érdekét sérti. Amint erre megjegyzi a „Szövetkezés“ cz. lap: igaz, hogy kevesebb szesz fogyna, de kevesebb polgár züllene is el. Mi az államkincstárra fontosabb: pár ezer korcsmáros gyors meggazdagodása, vagy több százezer polgár boldogulása. (Szöv. XV. 1. sz.) — Nem fog ártani ismét országos akciót indítani esetleg a Népszövetség által, hogy ez a szomorú akadály megszűnjék.

4. Az is inkább csak az alföldön divik, hogy a *vásárokat* vasárnap tartják. Vásárkor az alföldön messze vidéken alig lehet embert látni a templomban. És ez a templomkerülés még a gyermekekre is átragadt, annyira, hogy inkább kint kóborolnak a vásártéren bámúlva, mintsem hogy elmennének az Isten házába. Azt mondhatják erre, hogy lehet róla tenni! Igen, mikor 10–20 figyelmeztetés, fedés, rendreutasítás sem használ. Mikor maguk a szülők arra hivatkoznak, hogy a gyermek csak tanuljon mozogni az emberek között, hiszen ha felnő, hasznát veszi. Azzal persze nem törődnek, hogy leginkább ilyen alkalommal terheli meg a gyermek lelkét a lopás, csalás stb. által... Persze, mikor alföldünkön a felvilágosult (?) intelligencia is messze elkerüli a templomot, mikor úriember (jegyző) ki meri mondani, hogy örülhetünk, mert egyszer egy évben, nagypénteken benézett a templomba, — ilyen körülmények között bizony az a szegény ember is veszít hitéből. Vannak vármegyék, melyek belátták már, hogy a népnek magának, de az országnak is többet használ, ha nem vasárnapon van a keresetkinálatti üzletnek tömeges lebonyolítása, és kérelmezték a vásároknak más napra való áttételét. Sikerült is nekik. — Pestmegyében még csak gondolni sem lehet erre!

5. Van aztán egy akadály, amelynek nem a rossz akarat az oka. Ez az alföldi divatos *tanyai rendszer*. Órás távolságra templomtól, paptól laknak száz számra a jóra való emberek, akik hitüket, mit magukkal vittek a szülői házból, mint kicsike mécesest ápolgatják. Még azok szerencsések, akik felnőtt korukban kerültek ki a tanyára, mert némi oktatást kaptak hitükből. Hanem azok a szegények, kik csak akkor látták a papot, mikor megkeresztelte őket, kik felnőnek elhagyatva, sokszor csak a jó anya által megtanított imádságokat ismerve, bizony nagyon rideg lehet az ilyen emberek lelki élete. Igaz, hogy van itt is kivétel, mert van tanyai ember, ki sokkal buzgóbb, mint a községbelie, úgy, hogy meg-

tesz télen is a legzordonabb időben három órai utat, csak hogy lelke szomját az evangélium forrásaiból eloltsa. Ámde mily kevés az ilyen emberek száma!... Egyrészt az óriási távolság, másrészt egyéb hivatalos elfoglaltság nem engedi, hogy a lelkipásztor ezen gyermekeit felkeresse. Ha ezen emberek ismét községi lakosok lesznek, mennyi akadályt gördíthetnek tudatlanságból a lelkipásztorkodás útjába! Ezen csak úgy lehetne valamit javítani, ha rendszeresítve lennének a missiók, mint a külföldön. Ha évente legalább két-három hitbéli tanítást hallana az a tanyai ember, — aki alapjában véve jó, mert azzá teszi a természettel való folytonos érintkezés, — és meggyónna, megáldozna! mennyivel jobb lábon állana a hitélet alföldünkön!

6. Legutólsónak hagytuk szántsándékkal a *jómódnak* nevezhető akadályt. Már a szentírás rámutat, hogy a gazdag ember nem sokat törődik Istennel. Mintha a pénz, a vagyon megkeményitené a szívet és teljesen kielégitené. Valóban úgy van! Az anyagi jómódban élő ember el van merülve a földi dolgokban, nem sokat törődik a menyeeikkel. Az alföldön jobb módú a nép, a föld jobban terem és ez is oka annak, hogy nem eléggé vallásos, — hogy a lelkipásztor semmiféle eszközzel nem tud rájuk hatni. A felvidéken ellenben, ahol valóban ki kell erőszakolni a megélhetéshez szükségeseket, ott a nép inkább érzi, hogy Isten segítsége nélkül semmije sem volna. Önkénytelenül feléje fordul és lelkében oltárt állít neki. Itt könnyebb a lelkipásztornak a munkája. Ezzel szemben az alföldön csak úgy boldogul a lelkipásztor, ha a jobb módúak szívében felgerjeszti az Isten szeretetét és előadja nekik, milyen felemelő dolog az, ha a szegények látják, hogy a gazdagok sem feledkeznek meg Istentől. — Azt azonban semmiesetre se engedje meg a lelkipásztor, hogy a jobb módúak gyakorlati vallásossága egyedül abból álljon, hogy egyet-mást ajándékoznak a templomnak, mert ez hiúságból is történhetik: hanem vezesse őket okosan a szentségi élethez.

— Hogy mennyit lendít a jobb módúak gyakorlati katolikussága egy-egy község hitéletében, azt legjobban meg tudja mondani minden lelkipásztor.

Ezek lennének röviden az alföldi lelkipásztorkodás akadályai. Tévedne azonban az, ki ezen akadályokat egyszerre egy község életében keresné. Nem úgy van ez, mint az a bizonyos kirakatba tett tehén képe, melyen az összes tehén-betegségek meg voltak rajzolva, melyhez Deák Ferencz Eötvös bárónak „A falu jegyzője” cz. regényét hasonlította. Nem is új dolgok az itt megírottak, csupán a tapasztalatok összegezései. Lehet, hogy idősebb lelkipásztorok több akadályt is fel tudtak fedezni működésük közben. Lehet, hogy talán nem mindenki fogja elfogadni az általunk felhozott akadályokat. Annyi azonban bizonyos, hogy az itt felsorolt dolgok az alföldön sok lelkipásztor működésében szolgálnak akadályul. Ha pedig valaki ezeket megértve esetleg segíteni fog a dolgon és könnyít a helyzeten, az nemes dolgot cselekszik.

Vicinius.

H I R E K.

= **Úrnapja.** A legméltóságosabb Oltári-szentség diadalmi ünnepét nagy fényvel és áhitattal ülte meg városunk bithű lakossága. Az ünnepnapon az alsóvárosban, vasárnap pedig a felsővárosban volt impozáns körmenet. Úrnapján a nagymisést a székesegyházban Jung János felszentelt püspök úr ömértósága

T Á R C Z A.

Csúfolódások.

Közlő: CSIK-VOLE CZ SÁNDOR.

A magyar ember humorisztikus, szatirikus hajlamú. Szeret élcelődni és csipkedni. Ha épen nem is rossz szándékból, már csak azért is, hogy kinevesse magát, s jót mulasson embertársa gyengéje felett. Egy községbe lakók egymás között, szomszédok szomszédokkal, más községek, városok, sőt vármegyék esnek áldozatul ennek a szokásnak.

Leggyakrabban sváb községekre eszelnek ki gyakran valótlan, koholt dolgokat. Hej! azokra a szegény svábokra mennyi mindenfélét fognak rá!

Soroksárt, ezt az élelmes német községet mennyi mindenfélével boszantják. Emlékezetben él még a soroksári kötéltánczosok jól sikerült tréfája, amelyet néhány pesti jogász eszelt ki, meg a „Vivat Soroksár, Mária Terézia mezőváros”, ami onnan eredt, hogy amikor Mária Terézia királynő mezővárossá emelte Soroksárt, a derék soroksáriak „Éljen Mária Terézia, Soroksár mezőváros” helyett „Vivat Soroksár, Mária Terézia mezőváros” kiáltottak. — Legujabb rámondás Soroksárra az, hogy néhány évvel ezelőtt, amidőn a nagyemlékű Erzsébet királynő átutazott Soroksáron, s a nagyvendéglő előtt a kocsiját megállította, hogy a szokásos reggelijét megrendelje, az udvar lakáj azzal az üzenettel jött vissza, hogy a vendéglősné nem fogadhatja a magyar királynőt, mert nincs összetakarított szobája. A királyné nevetett a soroksáriak őszinteségén s tovább

pontifikálta s ugyancsak ő vezette a körmenetet is, míg a felsővárosi körmenetet Schmidt János kisprépost, kanonok plebános végezte. A körmeneteken résztvettek a hatóságok, testületek és tanintézetek is. Az alsóvárosi körmenetben a városi hatóságot Zádor János dr. polgármester képviselte, a katonaságot pedig Csorba József őrnagy vezette. A székesegyházban az egész nyolczad alatt szentséges misék és vesperák voltak, ma pedig a nagytemplom téren tartatott körmenet.

= **Főpásztorunk itthon.** Megyes Főpásztorunk öngyméltósága e hó 20-án délután Bécsből hazaérkezett székvárosába.

= **Névünnepek.** Folyó hó 24-én ülte Krisztus igaz anyaszentegyháza az Ur Jézus előhírnökének, keresztelő szent Jánosnak emlékűnnepét. Ez a nap egyszermind kedves alkalmat nyújtott arra is, hogy kifejezzük szívünk legőszintébb jókívánatait egy szelid, nyájas, leereszkedő modorával mindenkit hatalmába ejtő nagy férfúnak, Jung János felszentelt püspök úr ömértóságának, ki ezen a napon tartotta névünnepe. — A jó Isten bőséges áldása kísérje a Krisztus szíve szerinti főpap minden lépését!

= **Tisztelgések.** Az elmúlt hét folyamán tiszteletüket tették a megyés Főpásztor öngyméltóságánál a vidékiek közül: Magyar Gábor a kegyesrendiek magyarországi főnöke, Rodiczky Géza hh. főhadnagy és neje, Gurgély Árpád és neje, Fludorovics Zsigmond fővárosi hittanár és Boroviczény Nándor dr., Radványi Béla, Schláger Árpád, Drexler Antal, Ribárik István, Kubasek József, Borsos János, Géczy Géza egyházmegyei papok.

= **Alapköletétel.** Június hó 29-én, szent Péter és Pál apostolok ünnepén lesz az Erzsébetfalván építendő szép új kath. templom alapkövének ünnepélyes letétele. Az alapkövetélt Jung János felszentelt püspök úr ömértósága fogja végezni.

hajatott. Másnap a királynak elbeszélte a soroksári esetet, az egész udvar jót mulatott rajta, de azóta Soroksárt még ezzel is boszantják.

Néhány Pest-környéki német községre még bolondabb dolgokat fognak rá. Így p. o. a budakeszi svábokra azt fogják, hogy a községi kutat akarták megmérni eredeti módon aképen, hogy a legmarkosabb sváb a kútba ereszkedett, két markával a kút szélére kapaszkodván, a másiknak a lógó sváb lábára kellett volna kapaszkodni, a harmadiknak a másodikéba, a negyediknek a harmadikéba és így tovább, míg a legelső vizet ért volna. Mikor aztán az ötödik sváb lógott a kútba, a legfelső, ki a kút karimájába kapaszkodott, elkiáltotta magát: „Emberek! várjatok egy kissé, hadd köpjek a markomba”, mire valamennyi sváb a kútba pottyant.

Hogy a torony ablakán termett füvet hogy legeltették le a falu bikájával, azt legalább is tiz német községre fogják, pedig nem is sváb faluban történt meg, ha tulajdonképp meg is történt volna.

A németek után a tótokat boszantják legtöbbit.

Igy a trencsénmegyei vágmenti Rovne községről azt mondják, hogy ott van a legtöbb ész, ott észl lehet venni. Egyszer egy kősóval megrakott tutaj kötött ki Rovné. A rovnei drótosítók 30 40 darab kőst loptak el a tutajról, de rájöttek. A község bírása szigorú vizsgálatot rendelt el. Megijedtek erre a rovneiak s a sókoczkákat kötélre kötve a Vág folyóba rejtették. Persze a sőt ezután nem találták meg. Rovnéra pedig rászaradt az, hogy ott van a legtöbb ész, ott észl lehet venni.

= **Iván-napi búcsú.** Szerdán, Iván napján, búcsú volt a csekei szőlőhegyeken épült kápolnában. A szentmisét Kokovay István, a szent Józsefről nevezett fiuvelő intézet tanulmányi felügyelője tartotta.

= **Szentségimádás.** Folyó hó 26-án, pénteken, amely nap egyszermind az Ur Jézus legszentebb Szívének ünnepe is, nyilvános szentségimádás lesz a felsővárosi plebánia templomban. — Keressük fel mennél többen az édes Jézust, hogy jóságos Szívétől áldást esdjünk beteg társadalmunkra!

= **Jurisdictionális vizsga.** A megyés Főpásztor öngyméltósága az egyházmegye egy éves áldozópapjait július 1-ére jurisdictionális vizsgára rendelte be.

= **Ordinációk.** Folyó hó 26 án 27-én és 29 én lesz a vaczi egyházmegye végzett theológus növendékeinek ordinációja, és pedig 26-án az alszerpapságra, 27-én a szerpapságra, 29-én pedig az áldozópapságra, 26 án és 27-én a szentelést Jung János segédpüspök úr ömértósága fogja végezni a seminárium házi kápolnájában, 29-én pedig a megyés Főpásztor öxellentiaja d. e. 10 órakor a ferenczrendiek templomában. A felszentelendők névsora a következő: Antal Károly, Béky László (közp. növ.), Filó József, Gregor Lajos, Kovács Ferencz, Lantos Lajos, Medgyessy Gyula, Pichler István, Sági János, Semsey Zoltán és Sztolár István. — A végzett pazmanita növendéknek, Verdon Lajosnak felszentelése Bécsben lesz.

= **Konkurzus.** A világi papságra lépni kívánó tanuló ifjak felvételi vizsgálata a vaczi egyházmegyében az idén folyó évi július hó 3-án délelőtt 9 órakor fog a vaczi püspöki palotában megtartatni. A felvétel a VI., VII. és VIII. osztályokból történik. Pályázóktól teljes ismerete kívánatik a magyar nyelvnek, — de előnyben részesülnek a több nyelven be-

Koricsánszka sárosmegyei tót községet azzal boszantják, hogy oda kiáltanak: kedi podjeme Koricsánszkom hogyinki bruzitj? — mikor menjünk Koricsánszkára órát köszörülni? — Ez a köszörülési eset is aképen esett meg, hogy egy Budapesten járt tót ácslegény egy órára valót takarított meg. Hazajövén Koricsánszkára, az óra megállt, elment tehát a falu köszörüléséhez, ki aképp segített a bajon, hogy az órát egy köszörűre tette és addig köszörült rajta, még el nem köszörülte.

A tutajos tótoknak csak azt kell odakiáltani, hogy „Jano kuk”, mire aztán annyira kijönnek a türelmőkiből a jámbor tutajosok, hogy az evezőlapátot felvonják s öklökkel fenyegetik meg a csúfolódót. Ha a budapesti lánczíd alatt tutajcsoportok vonulnak el és ha a lánczhidon járók „Jano kukot” kiáltanak, az egész tutajflotilla mozgásba jön, 20—30-an öklöt és a pólusoknak megfordított felét mutatják a csúfolódóknak. Pedig egészen ártatlan szó az, nem is egyéb szokásnál, amelyen a fővárosiak jót szoktak mulatni.

Az a közmondásszerű rámondás, hogy „vigyis Janó Magyarország” némely alappal bír. Az a szegény tót, ki a világ minden részére megy, hogy megélhessen, ezzel a jelzővel küldi fiát, a kis Janót a szép magyar földre, mielőtt az útnak indul.

Néhány Zsolna környéki községről, u. m. Predméről, Rovnéról, Puhórol azt mondják, hogy onnan drótozzák körül a világot, ami való is. Innen indul ki a drótoshad a világ minden részére, hogy a szélrózsa minden irányában fekvő városok, faluk s községek repedt fazekait körül drótozza. A drótoság pedig mesterség, amire minden trencsénmegyei

szélők. A felvételi vizsgálatot megelőző napon, az az folyó évi július hó 2-án folyamodók tartoznak megjelenni és bizonyítványukat, keresztleveleiket, valamint netáni egyéb okmányokat a püspöki hivatalban letétbe helyezni.

= **Körmenet.** Folyó hó 28-án délután, Jézus szentséges Szive vasárnapján ünnepélyes körmenet indul az alsóvárosi temetőben levő Jézus Szive kápolnához, melyet a közelmúlt napokban Virter Lajos dr. nagyprépost úr öméltsága, mint a Virter-család temető-kápolnáját igen ékesen renováltatott. A kápolna tornya felemeltetett s belül gyönyörűen ki lón festetve. A körmenetet Galambos Sándor káplán, tb. szentszéki ülnök, mint a Jézus Szive társulatának titkárja vezeti. Indulás 1/2 órákor.

= **Gyászrovat.** A legőszintébb és legmélyebb részvétellel emlékezünk meg egy mindenki által szeretett, csendes, jólelkű férfiúnak, Horváth Gyula nyugalmazott erdőmesternek elhalálozásáról, kit példás keresztényi türelemmel viselt hosszú szenvedés után, mely alatt lelkét többszörösen megerősítette az örök élet kenyerével, folyó hó 21-én éjjeli 2 órákor szolított magához az örök élet Királya, hogy megadja neki az igazak égi koronáját. A megboldogult életének 64-ik, boldog házasságának pedig 34-ik évét élte. Temetése megható részvét mellett folyó hó 22-én történt az alsóvárosi sírkertbe. Elhunytát szerető hitvesén kívül négy gyermeke, számos rokona és tisztelő jóbarátja siratja. — Emléke legyen áldott. Az örök világosság fényeskedjék neki!

= **Személyi hírek.** Magyar Gábor kegyestanítórendi tartományfőnök hétfőn városunkban időzött titkárjának, Hénap Tamás dr.-nak kíséretében, s résztvett az újoncznövendékek vizsgálatain. — Dobó Aladárt a dunagőzhajózási társaság igazgatója az esztergomi hajóállomás ügynökévé nevezte ki. — A váci munkásbiztosító pénztár szervezett választott biróságának elnökéül a miniszter

drótosót büszke s büszkén vallja magát, hogy „Ja szom trentsánski remeszelnik — én trencsénmegyei mesterember vagyok.”

Végül még a magyar községekéről egyet-mást. A „miskolci pislogó béka” közsájon járó dolog, ami aképen esett meg, hogy a béka beleült a meleg kocsonyáslébe és reggelre belefagyott s így került a piacra. A kókai lencse sem volt egyéb alaptalan ráfogásnál. A folytonos boszantás és ráfogás annyira kihozta a derék kókaiakat a türelmökéből, hogy az az idegen, aki Kókán lencsét emlegetni mer, ha jó lábai nincsenek, alaposan megjárhatja. Így járt egyszer az a fiatal káplán is, ki nem ismervén a kókai asszonyok lobbanékonyágát, a szószékről Ézsau lencséről talált predikálni. Épen így állunk a váci hurkával is. Vácson a régi jó időkben, mikor még a selmeczi fuvarosok jártak át a város hosszú utcáin, a városháza előtt cigánypecsenyét és hurkát sütöttek a tót fuvarosok számára. A rossz nyelvek itt is ráfogták, hogy a váci hurka szécskával meg korpával volt bélelve, a hurkát lépés száma mérték s minden harmadik lépésbe egy garasos pipa volt ráadásul bele tömve. Persze ez is csak ráfogás volt, épen úgy, mint az, hogy Vácson a diszflakkerok elé szamarakat fognak.

Az ilyen ráfogások száz-száz száma czirkálnak most is az országban, többek közül a holdvilágos köcsögbe aprított czipórol s arról, hogy másztak fel a rátótiak a megyeház emeletére az ablakba támasztott létrákon át, s az elhintett só helyett hogy arattak csalánt. Az ilyen ráfogások csakis arra valók, hogy boszantsák az emberek egymást s jót nevetnek, ha valaki mérgelődött rajta.

Helcz Ferencz ítélőtáblai bírót, helyettes elnökévé pedig Perényi Jenő dr. kir. járásbíró-t nevezte ki.

= **Rózsaszínű rovat.** Fényes esküvő volt folyó hó 24-én délelőtt 1/2 órákor a felsővárosi plebánia templomban. Ekkor esküdött örök hűséget Wolkóber János siketnéma-intézeti tanár, a kiváló zeneművész kedves és szép menyasszonyának, Jóó Birike kisasszony-nak. Az esketési szertartást Gossmann Ferencz apátkanonok, püspöki irodaigazgató, mint a Mária-leányok társulatának igazgatója végezte, ki az ifjú párhoz a szeretet lelkétől átítatott szép alkalmi tanítást intézett. Az esküvőn megjelentek a Mária leányok is majdnem teljes számmal, hogy osztozzanak társnőjük menyasszonyi örömeiben. Bevonulás alatt és kimenet Kemény József feyintézeti tisztviselő igen szép orgona-kísérettel játszott. — Maricsek Dezső püspökuradalmi főpénztáros viszont e hó 27-én d. u. 3/4 órákor esküszik hűséget menyasszonyának, Graser Karola úrléánynak, a budapesti erzsébetvárosi plebánia templomban. Lakás: VII. Huszár u. 10., I. em. 10. — Bánffy Gyula nyomdász a mult szombatban tartotta esküvőjét a székesegyházban Száder Lenkével. Násznagyok voltak Dercsényi Dezső szerkesztő és Franyó István dr. városi tanácsos. — Isten áldása a fiatal párokon!

= **Új jegyzők a környéken.** A Királymezey Henrik nyugalomba vonulásával megüresedett püspökhatva ii jegyzőségre Trupp Antal kisújfalu jegyző választatott meg. Helyette jegyző lett Kisújfalu egyhangúlag Erdélyi Zoltán püspökszilági jegyző, — mig a püspökszilági jegyzőségre minden valószínűség szerint Szabó Balázs h. jegyző lesz megválasztva.

= **Tanoncz kiállítás.** E hó 21-én, vasárnap, volt az ipariskolai tanulók kézimunka-és rajz-kiállítása. A kiállítás évek hosszú során megszokott mederben folyt le. Délután a kiállítás bezárását megelőzőleg kis záró-ünnepélyt rendezett a tanítótestület. Az ünnepély programja a következő volt: 1. Fóthi dal. Ének. 2. V. László. Szavaltat. Kurcsa Géza III. o. t. 3. Juhász legény. Ének. 4. Egy gondolat bánt engemet. Szavaltat. Horváth F. III. o. t. 5. Hazáról. Szavaltat. Paulik József II. b. o. t. 6. Mért nincs minden háznak . . . Ének. 7. Szózat. Szavaltat. Dinka István II. á. o. t. 8. Vándor legény. Szavaltat. Román Béla I. á. o. t. 9. Simonyiban . . . Ének. 10. Mikes. Szavaltat. Bartók Lajos II. b. o. t. 11. A kétkedők. Szavaltat. Gábor József keresk. III. o. t. 12. Magyarország az én hazám. Ének. — Az ünnepélyen a Tanoncz Otthonnak „Az Országos-Magyar-Iskola-Egyesület” védnöksége alatt lévő dalegyesülete igen sikerült két hangú népdalokat adott elő. A fiatal dalegyesület buzgó vezetőjét, — Miokovich Antalt, — a szépszámu hallgatóság zajos tapssal jutalmazta fáradozásáért.

= **A magyar társadalom szervezése.** Folyó hó 19-én d. e. választmányi, d. u. pedig évi rendes közgyűlést tartott Ivánka Pál főszolgabírónak hivatalos helyiségében a Váci Járási Közművelődési Egylet. A közgyűlésen számos tag és érdeklődő jelent meg. A gyűlésen Ivánka Pál, mint a közművelődési egylet elnöke gondolatokban gazdag és a hazaszeretet tüztől áthatott megnyitó beszédet mondott a magyar nemzeti hazafias társadalom szervezéséről, melyet a jelen voltak örömmel és nagy élvezettel hallgattak. Ezen a gyűlésen Ivánka Pál benyújtott még két javaslatot is, melyek közül az egyik a Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének közgyűléséhez szól, a másik pedig a Váci Járási Közművelődési Egyesülethez, az Országos

Magyar Szövetséghez, az Országos Magyar Iskolaegyesülethez és más közművelődési, közcélú hazafias egyesületekhez, valamint a városi kaszinókhöz és társaskörökhöz. Mindkét javaslat a magyar társadalom szervezését célozza s eme munkába beállítani szándékozik az összes vármegyei tisztviselőket és minden már meglévő közművelődési és közcélú egyesületet. A gyűlés mindkét javaslatot helyléssel magáévá tette s határozatba ment, hogy a megnyitót és a két javaslatot meg kell küldeni az összes hazafias magyar közművelődési és közcélú egyleteknek s a Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének. Ezért tehát Ivánka Pál úgy a megnyitót, mint a javaslatokat csinosan kiállított füzetben nyomtatta ki. — A hazafias szellemtől és a hazaszeretet tüztől átítatott 40 oldalas füzetke olvasása nagy lelki élvezetet nyújt és hasonló érzeltele gyujt.

= **Közművelődési kongresszus.** A Magyarországi Közművelődési Egyesületek fényesen sikerült országos kongresszust tartottak Budapesten, Pest vármegye székházában f. hó 20-án és 21-én. A kongresszus külső díszét emelte Széll Kálmán, gróf Károlyi Mihály és gróf Apponyi Albert megjelenése. Mély tartalmat adott pedig neki Széll Kálmánnak hatalmas elnöki beszéde, nemkülönb Rákosi Jenőnek az elnöki beszédre adott válasza. Mindkét beszéd telve van izzó hazafisággal, az egységes magyar nemzeti állam kiépítése iránti lelkesedéssel, — mindazonáltal bölcsesség és szeretet nyilatkozik meg bennük. Széll Kálmán különösen hangoztatta, hogy a magyarság hegemoniája kötelességeket is ró rájuk, amelyeket a nemzetiségekkel szemben bölcs önmérséklettel és szeretettel lehet megvalósítani. Ebben a szellemben kell működni a kongresszuson megalakult Országos Közművelődési Tanács-nak. Rákosi, a legsoványabb magyarok egyike is hangoztatta, hogy a magyar közművelődés célja nem lehet az erőszakos magyarosítás. De épen ezért, mert ez így van, úgy Széll Kálmán, mint ő is kikelt azok ellen a lelketlen és névtelen Herrostratesek ellen, akik, — amint Széll Kálmán jellemezte, — orgyilkosokként igyekeznek a külföldön befektíteni a magyarságot s zsarnokságnak minősíteni a félrevezetett külföldi tekintélyek által a magyar imperializmust. A kongresszuson a magyar kulturát szolgáló ötvenhat egyesület képviseltette magát. Városunkból Ivánka Pál főszolgabíró vett részt a kongresszuson, kit a megalakított Közművelődési Tanács tagjává is megválasztottak.

= **Havi ülés a hengermalomban.** A „Váci Hengermalom Részvénytársaság” e havi rendes ülését 17-én szerdán tartotta, melyen résztvettek Zádor János dr. elnöklete alatt: Huber József dr., Serényi János gróf, Schweitzer Lipót és Gindrich József igazgatósági tagok. Kimentették magukat Gosztonyi Tibor és Nagy Sándor. A betérjesztett üzemi és üzleti jelentés szerint az üzem nappal rendben folyik és a mult hóban 8330 q búza öröltetett meg. A lisztkészlet allandóan minimális, a szükséges búza beszerzése pedig nehézséget okoz, mert az ár olyan magas, hogy a lisztet nem lehet hasznat hozó áron eladni, miért is az igazgatóság elhatározta, hogy az üzemet csak addig tartatja fenn, amíg kellő őrlési hasznat tud magának a vállalat biztosítani. Több apró tárgy elintézése után elhatározatott, hogy a mai részvényesek érdekében azok figyelme felhívassék egy körlevél által azon 1000 drb. a Pesti Hengermalom Társaságtulajdonában lévő részvényre, amelyekre magának az igazgatóság f. év augusztus végeig a kibocsájtási áron elővételi jogot biztosított.

= Új iskolagondnoksági elnök. Isaszeg község tudvaleg teljesen katolikus s csak elszórtan el benne néhány másvallású és mégis az állami iskolák gondnokságában túlnyomó részben képviselve voltak a másvalásúak, akik a plebános működését hazafiatalagalmakkal akarták aláásni. Pestvármegye vezetősége azonban fényes elégtételt szolgáltatott az ártatlanul meghurczolt plebánosnak, amidőn az isaszegi állami iskolák gondnoksági elnökéül *Strizs József* plebánost nevezte ki.

= Házzsentelés Kecskeméten. Az elmúlt vasárnap fordulópontot jelent Kecskemét város társadalmi életében. A szunnyadó katolicizmus most új életre ébredt. Tespedéséből a nyilvánosság terére lépett. Megmutatta, hogy nagy többségénél fogva vezetnie kell. Nem így történt eddig! Mert bár a város lakosságának 2/3 része katolikus (60 ezerből 40 ezer kath!) Mégis a törvényhatósági bizottságban, a községi iskolaszékben, a különféle hivatalokban, tanítói testületben stb. felerészben sincs képviselve. Tehát a katolikusok nagytöbbségük dacára inferioritásban vannak Kecskeméten. — A 12 év óta fennálló Katolikus Egylet létezéséről csak kevesen tudtak. Magasztos hivatását még kevesebben ismerték. Most kilépett a nyilvánosság elé. 25 ezer koronáért házat vásárolt, melyet több ezer korona költséggel átalakított és fényesen berendezett. Az ünnepélyes házzsentelést *Révész István p. kamarás, plebános* végezte, ki fennkölt szellemű, lelkes beszédet intézett a nagy számban egybegyűltekhez. Este 100 teritékű fényes bankett volt az Egylet dísztermében, melyen megjelentek a híres város kath. vezéremerei. Nagy hatással felszóllaltak: *Révész István plebános, Hock János orsz. képviselő, ki hatalmas katolikus beszédet mondott, Bagi László főgondnok, dr. Stipl Károly törvényszéki elnök, Kacaly Imre dr. nagykáptai esperes-plebános, stb.* Az új egyleti helyiséget sokan látogatják. E fényes eredmény *Révész István* diszelnök, *Kada Elek* polgármester, elnök és *Bagi László* főgondnok érdeme.

= Népszövetségi hírek. A Katolikus Népszövetség újabb gyűléseiről a következő tudósításokat kaptuk: *Mogyoród* (Pestm.) Nagyméretű imponáns, fényesen sikerült népgyűlés keretében alakult meg a Népszövetség június 21-én délután. A népgyűlésen jelen volt Tanács József prépost, főti plebános, továbbá *Bazsó István dr. szilágyi, Fehér János váczhartyáni plebánosok, Kubasek József* újpesti kórházi, *Borsos János* menhelyi lelkészek, *Fitz István* főti segédlelkész, *Szabó János, Cselényi Zsigmond* főti főkántor és *Bazsó Bertalan.* A központot *Haller József* képviselte. Az érkezőket már a szomszédos Fótón fényes lovasbandérium fogadta *Mogyoródon* pedig az egész falu népe összesereglett fogadtatásukra, élén fehérruhás korszorusleányokkal, kiknek egyike üdvözlő szavak kíséretében diszes virágcsokrot nyújtott át az érkezőknek. A szíves fogadtatást *Haller József* köszönte meg rövid, talpra esett szavakkal s azonnal a gyűlés színhelyére vonult a menet. A gyűlés elnöke *Kubasek József,* első szónoka *Borsos János* volt. Utána *Kamarás János* földmives legény nagy lelkesedéssel elszavolta a „Keresztények riadóját.” *Haller József* ismertette behatóan a Népszövetséget, majd *Kubasek József* mondott elnöki zárszót. A népgyűlés lelkesedéssel mondta ki a mogyoródi Népszövetség megalakítását. — Helyi igazgatónak káplánjukat, *Szomor Bélát,* helyetteséül *Zsákovits Lajos* kántor főtanitót és *Hartmann Mihály* templomgondnokot választották meg. Emlékezetes napja lesz ez a derék mogyoródi népnek, mely több száz főnyi csapatot fog állítani

a Népszövetség zászlaja alá. — Ócsán is megalakult a Katolikus Népszövetség. Megalapítója *Sztankó Albert* alsónémedii káplán, ki úrnapiján tartotta az alakuló gyűlést, mely őt választotta helyi igazgatónak. A tagok száma 68.

= Tornaverseny a siketnémánál. Pénteken délután ügyes, mesteri látványban volt része városunk intelligens közönségének, mely szép számban kereste fel a helybeli siketnémá intézet hatalmas tornakertjét. Ekkor mutatták be az intézet tornász-csapatát ügyességüket a szabad gyakorlatokban és szertornában. A szerencsétlen néma gyermekek művészete, fegyelmélettsége bámulatossá és elragadó. Legyen érte dicséret és elismerés úgy nekik, mint derék mesterüknek, *Záborszky Árpád* tanárnak. A legkiválóbb tornászok elismerő érmeiket kaptak. Így *arany* érmmel lón kitüntette: *Gubis Mihály VII. és Tininszky Lajos IV. o. n.; ezüst* érmmel: *Tóth János, Schwarcz József és Böicz István VII. o. növendékek; bronz* érmmel: *Vogel Jenő VIII., Pavelkovics Ferenc V., Mester József V., Susztár András és Knoll Antal III. o. növendékek.* Verseny végeztével az igazgató beszéde intézett a növendékekhez s megköszönte a közönség szíves érdeklődését.

= Régiségek. Ismét néhány értékes és érdekes tárggyal gyarapodott városi múzeumunk. A felsővárosi plebánia hivatal a *Rókus* kápolna régi keresztjét és egy öreg fegyvert, *Csik Volecz Sándor* a képes folyóirat 14. számát (a Váci könyvet ismertetik benne), *Fischer Samu dr.* egy római korsót (a Duna-ípolylvölgyi vasút építésénél lették) és *Kohn Béla* egy 1838-ból való diszes ló mellvédet juttatott a régiségtárba, — melyekért ezúton is köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

= Apró hírek. Pestvármegye tűzoltó szövetsége a vármegye 5 járásában 1—1 napos tűzoltótanfolyamot rendez. Vácson két ízben tartják a tanfolyamot, június 27-én és 30-án. Az oktató tiszt *Táuber Ferenc* tűzoltóparancsnok lesz. A vármegye alispánja a főszolgabírák útján szólítja fel a községek előjáróságát, hogy eme tanfolyamokra a község költségén küldjenek 1—1 katonaviselt embert, ki a tanfolyamon hallottakra beoktatja saját falubelieit. — Szombaton éjjel 3, 12 óra tájban *Babarcsi Antal* cigányzenész egy 2 helesnek látszó kis leánygyermeket talált kitéve a Kiscsillag vendéglő ajtaja előtt. A gyermeket a város Millin Jánosnének adta ideiglenesen dajkaságba. A rendőrség keresi a szívtelen anyát. — Vasárnap délután gyűlést tartott városunk gazdasági bizottsága, melyen arról volt szó, hogy városunk jelöltesse ki a Darányi miniszter tervezte tenyészállatvásár állandó helyéül. A gyűlést *Bárdos Ernő* tanácsos hívta egybe, előadója pedig *Haraszi Ernő* állatorvos volt.

= Felülfizetések. A Váci I. Ált. Ipartársulat nyári multságán felülfizettek: *Schmidt Ferenc, Hornung Albert, Petryszin János, Ivanovics János, Grünstein Jakab, ifj. Ottó József, Jäger Gyula, Hlavacek József 4—4 K. Virter Lajos dr., Almásy József, Tabacska Mihály, Ricsovics János, Bunyata Vincze, Andor Karoly, Korpás Lajos, Sári Pál, M. A., özv. Füstös Józsefné, Lengyel Lajos, Bóday Aurél, Boros Jakab, Bardos Ernő, Göts J. Victor 2—2 K. Janisch Lajos, ifj. Schmidt Ferenc, H. I., N. N., Varsányi Lajos, Köbl János, Rádi N., Verk András, Nagy Mihály, Jelenfy Imre, Dercsényi Dezső, Miokovits Antal, Bezdek János, Bayer Lajos, Szakszik Mihály, Qvell Rudolf, Mihalovics János, Nagy Péter, Svorecz Pál, Zekmeiszter nővérek, Scheffer András, Horváth János, Soós János, Cservenák János, Cservenák Lajos, Kovács Sándor, Jelenfy Gyuláné, Mogyoródi Antal,*

Kollár Péter, Matz Lajos, Jelinek Ágoston, Jeremiás István, Wirtz Géza, Meinhardt Béla, Szlovák Andrásné, Müller Bertalanné, Kövesy Gyula, Besskó Béla, Láneci Pál, Helmich Ferencz N. N. 1—1 K. Lopos János, Dick Antal, Barolics Mihályné, Skulka Sándor 40—40 fillért, Babi Mihály, Valter József és Loch N. 20—20 fillért. — Fogadják szíves adakozásukért az elnökség hálás köszönetét.

= A VII. Orsz. Kongregációi értekezlet. A Regnum Marianum-Egyesület jul. 3-án d. e. 9 órakor tartja meg Budapesten (VII. Damjanich-u. 50. sz.) gróf *Majláth G.* Károly erdélyi püspök elnökelete alatt a VII. Országos Mária Kongregációi értekezletet a következő tárgysorozattal: 1. A kongregáció a keresztény világnézet kialakításának szolgálatában. Előadó: *Komócsi István,* vallás tanár (Pécs). 2. A gyakori szentáldozásról. Előadó: *Csúcs István,* vallás tanár (Székesfehérvár). 3. A magistrátusról. Előadó: *Nagy Lajos,* vallás tanár (Budapest). 4. Mit várunk a kongregációtól? Előadó: *Göröcsöni Dénes,* főreáliskolai tanár (Budapest). 5. Indítványok. (Az indítványok jún. 30-ig írásban küldendők el a R. M. címére).

= Zarándoklat Lourdesba és Rómába. Abból az alkalomból, hogy a boldogságos Szűz Mária ezélt ötven évvel megjelent a kis lourdesi Bernadette előtt, jubileumi zarándoklat tervezetlik Lourdesba, *Hock János* országgyűlési képviselő és kőbányai plebános lelki vezetése mellett. A zarándokok hazatérőben Rómát is felkeresik, hogy egyúttal Özsentségénél ötven éves aranyimés jubileuma alkalmából hódolatukat kifejezhessék. — Az útirány odafelé: Budapest — Velence — Padua — Milano — Genua — Nizza — Toulouse — Lourdes; visszafelé: Lourdes — Tarascon — Marseille — Genua — Pisa — Róma — Fiume — Budapest. — Részvételi árak: a megfelelő gyorsvonati utazás, 12 napi teljes ellátás, kocsik, vezetésrel együtt 280 koronától 550 koronáig. Részletes programmal és felvilágosítással készséggel szolgál a *Hock János* országgyűlési képviselő és kőbányai plebános lelki vezetése mellett induló szeptemberi Lourdesi Zarándoklat Rendező Bizottsága (Budapest, IV., Galamb utca 4. sz. I. em.) A zarándoklat szeptember 4-én indul.

= Szállítási versenytárgyalások. A m. kir. pozsonyi IV. honvéd kerületi hadbizottságnak 1908. évi június hó 15-én kelt 1480/1908 számú közlésével érkezett hirdetmények szerint a váci állomáson 1908. évi szeptember hó 1-től 1909. évi augusztus hó 31-ig terjedő idő alatti széna, szalma, ágy-szalma és keménytűzifa szükségletének szállítása útján leendő biztosítása céljából 1908. évi július hó 6-án délelőtt 10 órakor kizárólag írásbeli ajánlat alapján, — nyilvános versenytárgyalás fog tartatni a fenti ezred kezelőtiszt irodájában. A vonatkozó szállítási feltételek füzete említett irodában naponta d. e. 8 órától 12 óráig megtekinthető. — Ezredparancsnok szabadságon. *Csorba* őrnagy. — A folyó évi őszi gyakorlatok előtti ezredösszpontosítás idejére, a pozsonyi 13. és a trencsényi 15. gyalogezred kenyér, zab, széna továbbá alomszalma szükségleteinek szállítása útján leendő biztosítása céljából az alább felsorolt napon és állomáson délelőtt 10 órakor kizárólag írásbeli ajánlatok alapján, — nyilvános ajánlati versenytárgyalás fog tartatni, és pedig: folyó évi június hó 26-án Nyitrán. A fenti állomás szükséglete és a szállítás feltételei a kibocsátott hirdetményekből s az előkészített szállítási feltételek füzetéből megtudhatók, melyek ezen honvéd kerületi hadbizottságnál, valamint a megnevezett állomáson elhelyezett honvéd csa-

patparancsnokság kezelőbiztsági irodájában betekintheők és utóbbiak kívánatra díjmentesen ugyanott meg is szerezhetők. Pozsony, 1908. évi június hó 12-én. — A m. kir. pozsonyi IV. honvéd kerület hadbiztossága.

— **A polgári leányiskolák új tanterve.** A polgári leányiskolák új tantervét az iskolák, de maguk a szülők is nagy lelkesedéssel fogadták, amiről az életbeléptetésre vonatkozó rendelet kibocsátása óta többfelől volt alkalmunk meggyőződni. Különösen nagy tetszéssel találkozott Apponyi közoktatásügyi miniszternek az a gyors elhatározása, melylyel az új tantervet az első osztályban már a következő 1908—1909. iskolaévben lépteti életbe. Ezzel a polgári leányiskolák egy nagy lépéssel jutnak közelebb ama céljuk felé, hogy az ide járó leánynevelést, melynek száma ma már megközelíti a 40.000-et s akiknek csak igen kis hányada folytatja felsőbb iskolában tanulmányait, teljesen befejezett, a mai fokozottabb igényeknek megfelelő iskolai kiképzésben és olyan általános műveltségben részesíthetik, amelyek együttes birtokában társadalmi és életföladatait tisztán képes fölfogni és teljesíteni. A tanterv kibocsátását különben hosszú és beható, szűkebb- és tágabbkörű szaktanácskozások előzték meg, amelyekben résztvettek a legkiválóbb szakemberek, akik az új tantervbe fölvetett újítások szükségességéről tapasztalatilag is meggyőződtek. Ily módon az új tanterv, amelynek tervezetét már úgyszólván minden érdekelt fél ismerte, minden átmeneti nehézség nélkül lép életbe, sőt azt mondhatjuk, hogy alig tudnánk közoktatási szerveink tanítási rendjének fejlődéséből csak egy olyan esetet is felhozni, amidőn az új tanterv oly simán illeszkedett volna bele a gyakorlatba, mint ez. Ebben nagy része van annak a világos, határozott és mindenek fölött az iskolázott közönség érdekeit szemmel tartó rendeletnek is, melylyel Apponyi az új tanterv végrehajtására az illetékes tanügyi hatóságokat fölhívta. A könyvkiadók már a szükséges könyvekkel is elkészültek. Ez természetesen csak akképen történhetett, hogy a hivatott tankönyvírók állandóan figyelemmel kísérték az évek óta készülő új tantervet, a kiadók pedig ismerve a tanári kar kívánságát, az előmunkálatokat már régen megkezdhették. Ily módon a miniszteri rendelet szerint az első osztályban az új tantervben lerakott fontos szempontok figyelembevételével készült tankönyvekkel lehet nemcsak a fővárosban, hanem az egész országban a tanítást megkezdeni. A már teljesen elkészült könyvek között — melyek *Lampel R.* könyvkereskedése és a *Franklin-Társulat* kiadásában jelentek meg — vannak: *Wesely Ödön* Magyar nyelvtana és olvasója, *Gööz-Petri* Magyar Olvasó- és Nyelvtana, *Makoldyné Molnár Ilona* és *Filtsch Jolán* Német Nyelvkönyve és olvasója, *Garai* Német nyelvtana, *Hortobágyi-Lukács* Német nyelvtana és olvasókönyve, *Simonyi-Glász* Földrajza, *Deák-Clementis* Földrajza, *Némethy* Földrajza, *Báthory-Kneif* Természettudomány, *Szterényi* Természettudomány, *meiyet Gáspárdy* Aladár és *Nyárády Gyula* dolgoztak át az új tanterv szerint, *Balassa József* Magyar nyelvtana, *Sebestyén* Stetina *Ilona* Magyar olvasókönyve, *Gyulay Béla* Magyar nyelvtana, *Donszky Lukács* Magyar olvasókönyve, *Szenes Adolf* Számítana, *Zettner Ede* és *Magyar László* Számítana, *Zettner Ede* és *Magyar László* Mértana, *Sztankó-Hope* Énektana, *Vaszkó-Agh* Természettudomány, *Glász-Reöthy* Nyelvtan és Olvasókönyvei, *Erdődy-Sziklás* Számítana, valamint *Pásthy-Szarvasy* Természettudomány.

— **Háztartásban fontos mohai Ágnes** forrás. Bővebbet a megjelent hirdetés.

— **Mekkora hőmérséklet-különbséget bír el az ember?** Az emberi test hőmérséklete bármely éghajlat alatt tudvalevőleg 37—38 Celsius fok. De azért az ember több mint száz fok hőmérséklet-különbséget képes eltűrni. Jakutek szibériai városban az átlagos téli hőmérséklet —42. Juliusban meg 18 fok a meleg; a különbség tehát 60 fok. Ugyan e helyen már —62 fok hideget s 38 meleget is észleltek, ami épen 100 fok hőmérsékletbeli különbség. Viszont sok helyen a meleg hasonlíthatatlanul nagyobb is lehet. A Vöröstenger mellett például 1842. aug. hónapjában hat napon át 45—50 fok meleg volt. Murzik oázisban két utazó, Ritchie és Lyon, árnyékban 56 fok meleget észlelt, Sturt meg Ausztráliában, a Maguaire folyónál 54 fokot. Armend orvos Hed-Merdzsa mellett a sátrában 63 fokot s a napon 72 fokot jegyzett föl. Sokan tettek már kísérleteket is annak megállapítására, hogy az emberi test mennyi hőmérséklet-különbséget bír el? Blaydes természet-tudós 126 fok meleget hét percig állott ki s egy Martinez nevű ember, ha a fejét betakarta, 170 foknyi forróságban is egy negyedórát el-tölthetett. Mindez természetesen csak kivétel. De vannak olyan gyárak, melyekben a munkás 40—50 fokos hőmérséklet különbség mellett órákig dolgozik s a hajófütt, meg sok más ember is, még inkább változó hőmérsékletű levegőben él hosszú időn át.

— **Hires orvosok utolsó szavai.** Egész gyűjtemény van már azokról a klasszikussá vált utolsó szavak-ból, vagy mondatokból, melyeket egyes nagy emberek haláluk előtt közvetlenül elmondottak. Bizonyára mindenki olvasta valahol egyszer életében, hogy Augustus halála előtt így szavalt nagy páthosszal: Vége a komédiának! Jól játszottam szerepemet! — A „British Medical Journal” című orvosi hetilap hasonlóképpen érdekes gyűjteményt közöl a hirneves orvosoknak, tehát azoknak az utolsó szavaiból, kik úgyszólván egész életükön át a halál ellen harcolnak. Hallernek ezek voltak utolsó szavai: Az artéria ver... az artéria még mindig ver... az artéria többé már nem ver... Nothnagel bécsi tanár életének utolsó pillanatában a következő szavakat jegyezte fel egy papírlapra: „Irtam július 6-án éjjel, egy heves angina pectoris roham után... érelmeszesedésben fogok meghalni...” — Cooper, Bright és Brodie áldással ajkaikon költöztek a másvilágra. — Darwin nyugodtan nézett a halál szemébe és halála előtt így szólt: „Igazán nem félek a haláltól” — Hunter anatomus nevére, e szavakkal halt meg: „Mi mindent tudnék most összeírni, ha képes lennék tollat fogni!” — Cuvier, még halála pillanatában is önfeledő kollégáit magasztalta, amikor pedig látta, hogy ujjai akarata ellenére görcsösen kapaszkodnak az ágytakaróba, így szólt: „Bellek igazsága van, a mozgató idegek megbénultak!” — Szokolj nevetve szökött le utolsó pillanatában az ágyát körülálló orvosokhoz: A viszontlátásra uraim a boncolásom alkalmával!

— **Mi az oka a gyermekek hasmenésének?** Amíg a hűvösebb évszakok idején a gyermekek hányásos hasmenése aránylag ritkább és veszélytelenebb megbetegedés, addig a nyár kezdetén már gyakoribb, sőt a legmelegebb hónapokban nagyon sűrűn előforduló, gyors és veszélyes lefolyású, elannyira, hogy ez időszakban a gyermekhalandóság ijesztő mértékben fokozódik. Ennek a szomorú dolognak, mely bár legfeltűnőbbben a nagyvárosokban látható, de amely a falusi gyermekeket is észrevehetően tizedeli, két nagy jelentőségű dolog adja meg a magyarázatát: a nagy hőségűt okozott csökkenése a kicsinyek ellen-

állókéességének, másrészt a tehéntej baktériumtartalmának rohamos megsaporodása és a tej vegyi bomlása. Az utóbbi ártalmaktól könnyen megóvhatja az anya gyermekét, ha annak táplálására csupán a Nestlé gyermeklisztjét használja, melynek kiválóságát már csaknem félszázados múltja igazolja, s amely mindig készen áll a használatra, jól táplál, nem savanyodik és nem bomlik soha és e tulajdonságai révén az emésztőszerveket is mindig rendben tartja.

— **Pagliano-Sirup.** Az egyedüli valódi, világoskék Girolamo Pagliano védjeggyel ellátott Pagliano-Sirup kiválóságát igazolja ama tény, hogy ezen különlegesség mint a legjobb vértisztítószer, Pagliano-Sirup, folyékony és poralakban 1838 óta sok ezer családnál eredményesen bevált. Kitűnő, orvosi rendelésre enyhén működő hashajtószer, mely a székrekedést és annak hátrányos következményeit megszünteti s vértisztítóan hat. Rendelések czimzendők: Girolamo Pagliano tanárhoz, *Florenz (A 71.)* via Pandolfini.

G S A R N O K.

Versek.

1.

Mindenfelé vigadozás,
Hejje, hujja járja!
Szűk medréből ki-kicsapkod
A jókedvnek árja...

Fényes, sikos bálteremben
Lejtenek a párok,
Elfeledve gondot, bút, bajt
És nyomorúságot...

Ki-kihangzik a zenének
Lábsziklandó hangja,
A szellő meg szárnyra veszi
S tova űzi, hajtja.

Hallgatom és szívem mélyén
Bús visszhang kél rája:
Másnak nyílik, mást boldogít
Szerelmed rózsája!

Ott a lányka, ott van ő is
S mulat, mint a többi,
Mig te búsulsz: az órákat
Ő vigadva tölti!

Hadd töltse hát, hadd mulasson!
Tán kibirom addig,
Tán kibirom a fájdalmat
Világos virradtig!...

Ha a zene majd megszűnik,
Vége lesz a bálnak,
S a robonó fényes hintók
Sorban előállnak:

Hozzá lépek, hogy szeme még
Egyszer rámtéki, sen,
Aztán, aztán: legyen boldog,
Álddja meg az Isten!...

Borffy Auróra Jenő.

2.

Kétfelé visz éltünk utja,
De hogy hová, azt ki tudja?
Ki tudja, hogy valamikor,
Ha az élet összetipor,
Nem fut-e az össze újra?...

Ki tudja, hogy messze, távol
Hallunk-e hirt majd egymásról?
Gondoljuk-e majd magunkban:
Nem jól van ez így, ahogy van,
Jobb volt régen, jobb volt máskor!

Bárhogy is lesz, Isten véled!
Megbocsájtom minden vételked!
Eltemetlek a szivemben,
Őrizlek az idegenben,
Nekem kedves az emléked! . . .

Fikó Sándor.

A fehér asztal mellől.

Karcolat.

A zöld asztal a komolyság, a fehér asztal a jókedv és humor területe. Az utóbbinál szemfűl vagyok és szedem a kalászokat. A multkor azonban majdnem elkergettek. Pénztár tata reám ripakodott:

— Mit firkál itt maga fiatal barátom, talán azt, amit beszélünk?
Igen azt.

— De hiszen majd kivágom a noteszt a kezéből!

— Ne haragudjék tata, csak a viczezeket írom.

— Az már más, — szólt kiengesztelődve — mindjárt mondom én is egyet.

*

Uj vendég érkezett a társaságba. Morva kárörvendve kiáltja: Tardo venientibus ossa! Szomszédomban titokban megbök és súgja:

— Látja a gallérját?

— Látom.

— Egy angol mérföldnyire áll el a nyakától. Ez a legujabb angol szabás.

Felháborodva szidja új vendégünk a poros utat, mondván, hogy immáron valóságos vályogot kénytelen köpni. Friczi barátunk nem állhatta meg, hogy közbe ne szóljon:

— Köpjön csak sokat, mert most drága a vályog . . .

Szóba hozza azután Pénztár tata, hogy Sz-ben is pengették a bornemisza Good Templar eszméjét. Lelkesedéssel indult meg a mozgalom, buzgó abstinentes apostolok toborozták a tagokat. Gazsi bátyánkat három tagú küldöttség hívta meg az alakuló közgyűlésre, mert közfelkiáltással tiszteletbeli elnökké akarták megválasztani. A másfél órás elnöki megnyitó után felkérték az egyesületbe való belépésre és a tb. elnökség elfogadására. Gazsi bátyánk zordonan kelt fel, mondván:

— Hat évi gondolkozási időt kérek . . .

Váci dolgokról jövén elő a szó, a furfangos Friczi közibénk dobja a kérdést, hogy mi a különbség Vác és Borneo sziget között? Természetesen orczáink a kérdőjel jellegét öltötték magukra. Mire ő bölcsen imígy szól:

— Vácson van Kobrak, a Borneo szigeten pedig vannak kobrák . . . Valaki közbeszól:

— Lehet már nevetni? — Általános derűltség.

A derűltség hatása alatt folytatja az agyafűrt Friczi, köznéven Kis Kohn és Ruczaháti Tarjagoss Illés úr irányával ezeket szavalja:

— Uram, Uram! kis és nagy erdőstartományi Ármány Uram, a pedagógiai szaktudományokat naponkint lankadatlan lelkesedéssel, soha fáradni nem tudó energiával művelő és szemmel láthatóan korszakakotólag előbbrevivő korifeusa a tan nevelészet-i tudományágaknak, kollégám és kebelbarátom, szállok az úrhoz, mondván:

— Te, aki burokban születél,

— Te, akiben egykoron malacot találtak,

— Te, aki okosnak látszol . . . kegyeskedjél nekünk egy pohár bort önteni szoldával. Iggenis. Éljen! — Falrengető nevetés. Egy hang:

— Nincs talán földrengés?

Mondom a jegyzőnek:

— Szólj már te is bibászt, hiszen neked rengeteg közigazgatási tapasztalataid vannak.

— Hogyne volnának. A napokban meghalt Kalapos János. Hiszen tudjátok. Halottgémünk az egyik rovatot így töltötte ki: Véletlen szerencsétlenség, hatósági engedéllyel . . . Az utóbbi kitélt természetesen már a boncolásra értette.

A tollak szerzegésébe hirtelen rettenatosan beleszörömpöl a telefon. A díjnak ugrik oda és elképedve hallja a méltóságos főispán úr hangját. Ijedten szól:

— Bocsanat, hogy kabát nélkül vagyok.

Óriási mérveket ölt már nálunk is a kívándorlás. És némelyik emberen meglátszik, hogy nem valami nagy szivbeli fájdalommal hagyja itt a hazai rögöt. Én azt hiszem, hogy midőn Hamburgban felül a hajóra, azt sem mondja: Isten á!

— Hát a sikkasztó pénztáros mond e valamit jegyző bácsi?

— A sikkasztó? A sikkasztó azt mondja: Isten á! Volt szerencsém! . . .

Ki ne ismerné a mi könyvkötőnket? A tudálékosság diszpéldánya. Az ember alig győzi kívárni, míg hazaszállítja a könyveket. Rájöttem, hogy előbb kiolvassa. A minap a számlára így írta reá foglalkozását: Tisztelettel H. I. Diszműszaki és Író Könyvkötészet, Térkép-felhúzó és Diszdoz Készítő „Mester” . . .

Hagyjanak már engem is beszélni, szóltam közbe. Vizsgálaton voltam a napokban. A mérlegekről, a hossz- és úrmértékekről felelt a nebuló.

— Szabad-e a mázsáló tisztnek vagy a zsidó boltosnak csalni a mérlegen? — szólt közbe az elnök.

— Nem.

— Pedig látod fiam, ha a tiszt csal, elveszti kényerét, ellenben ha a boltos csal, kenyere van.

— Üdvözlöm a jelen lévő papi kart, — szólt szónoki hevében a felköszöntő, nem véve észre, hogy csak egy pap van a társaságban.

— Talán a karos papot? — jegyezte meg valaki az asztal végéről.

— Uraim, két ember nem születik anyától, — mondja a póstamester.

— Hogy-hogy? Az lehetetlen, — hangzott mindenfelől.

De igenis. A tolvaj, mert azt az alkalom szüli és a fodrász, mert az terem (fodrászterem).

— Vizözön előtti vicez! Homéri kacaj.

A minap hallottam T. Pistától, az írótól a következő élményét. Bandukolt egyszer a kukoriczás szélén valamelyik vasárnap délután. Egyszer csak előugrik ám egy hatalmas juhász-kutya és egyenesen neki tartott. Ő sem rest, végig húz a kutyán amúgy magyarosan. Előjön a juhász és nagymérgesen reáripakodik:

— Minek bántja az úr az én kutyámat? Hátha most furulyázok egyet magán ezzel a bottal? — Pista barátunk nyugodtan előveszi mellényzsebéből lapos amerikai revolverét és így szól:

— Hát ha én meg ezzel kezdek furulyázni? — A juhász rögtön eltűnt a kukoriczásban . . .

Az úr bent volt a városban. Este jövén haza, a kocsi lámpáit meggyújtatta. A kocsis sokáig fészkelődött helyén, míg végre így szólt:

— Mán csak eloltom a lámpákat, mert nem látok . . .

Wekerle-szivart kapott a kocsis és az úr engedélyével nagy kéjjel szivta. Egyszerre azonban az úr így szólt:

— Ugyan Pista ugorjál be ide a henteshez és végy nekem két kiló sertéshúst. — A kocsis zavarba jött, szivarjával nem tudott mit tenni. Hirtelen ötlete támadt és gazdájának nyújtotta.

— Szívja addig a ténstúr! . . .

Keresztlevélért megy az alföldi kubikos a plébániára. Kérdezi a pap:

— Hány éves?

— Betehet egy ötvenig . . .

Lelkendezve beszél az öreg anyóka az új káplánról.

— Jaj de szépen mondja a misét, olvassa a lelkem galambom a nagy könyvből, pedig tudja ő az egészet fejből . . .

Két asszony beszélget egymással.

— Mondja csak lelkem komámasszony, miért énekel virágvasárnap a pap odakint olyan nagyon keservesen?

— Azért galambom, mert akkor könyörög, hogy ereszsék be . . .

*

Mélyen Tisztelt Szerkesztő Úr! Remélem, hogy a Váci Közlöny számára írt 18-ik írka-firkám elolvasása után nem azt írja reá, hogy: „nonum prematur in annum” és a fiók felé fog nyúlni, hanem azt a gép belsejébe beeresztve, kevesebb fáradsággal, laconice csak annyit jegyez reá: Imprimatur!

P. I.

Irodalom.

Borromeus. A lekipásztoroknak nálunk mostmár egyetlen katolikus hitszónoklati folyóiratjuk a *Borromeus*, amelynek igen jó hasznát vehetik az igehirdetésben, mert alapos és korszerű szentbeszédeket és oktatásokat közöl hónapról-hónapra megjelenő tartalmas füzeteiben. A mostani XXII. évfolyamban sok gyönyörű szemelvényvel járul hozzá *Aranyaszájú szent János* remekeinek ismertetéséhez. Körülbelül 900 oldalon 150 beszéd jelenik meg benne vasárnapokra, ünnepekre, nagybőjtire, májusra, júniusra, Jézus szivéről, esketésre, temetésre s a legkülönfélébb alkalmakra. Előfizetési ára mindössze 8 korona. Ez a derék folyóirat azzal is nagy szolgálatot tett a katolikus ügynek, hogy kiadta *Szuszai* kitűnő *Apologetika* című munkáját, amelyet rendes előfizetőinek fűzve 2-50 korona, szép egész vászonkötésben 3-50 korona kedvezményesen áron ad. Másoknak 1—1 koronával drágább, de még így is olcsó az igen értékes és szép kiállítású 420 oldalnyi könyv. Megrendelési cím: „Borromeus” szerk. — kiadója, Győr.

Fischer familia. Aradi író-ember és aradi festőművész munkája ez a vonzóan megírt elbeszélési kötet, melyet szerzője nem alap nélkül nevez korrajznak. *Nikolics Dóme*, a bohém lelkületéről ismert aradi ügyvéd — akinek „Leányrablás” című népszínművét szép sikerrel adta a Népszínház — egy házaló négy gyermekének történetét mondja el benne. Annyi éles megfigyelésről tanuskodó írói vénával s oly ügyesen, temperamentumosan megírva, hogy a novellákból társadalmunk négy osztálya igazán elevenen bontakozik ki. *Nikolics* nagy súlyt helyez az erkölcsi igazságszolgáltatásra is; a külön is megálló novellák mindegyikéből kicsendül az a szilárd művészi és emberi meggyőződés, hogy bármilyen magas emelkedjék, akármilyen jó sorba jusson is a hiányos nevelésű és erkölcsi érzésű ember, buknia kell, ha kisiklik alóla a morális alap, avagy lecsúszik az ingatag alapról, melyen ideig-óráig farizeus módjára elléngent. Írói kvalitásokban is gazdag a kis könyv. Az amúgy is jellegzetes figurákat s a kötet mozgalmas jeleneteit Visontay Kálmán aradi festőművész néhány pompás illusztrációval tette még elevenebbé. Az olvasmányoknak is élvezetes és becsületes tendenciájú könyvet a *Kunossy, Szilágyi és Trsa* cég adta ki modernül, izléses köntösben. Ára 2 korona.

Petőfi-Könyvtár. Szerkesztik: Endrődi Sándor és dr. Ferenczi Zoltán, a Petőfi-társaság alelnökei. II. kötet: *Petőfi adomák.* Össze-gyűjtötte Baróti Lajos. Kunossy, Szilágyi és Társa kiadása a Petőfi-ház javára. — Baróti Lajos ügyes gyűjtésében egész kötetre való adomát ad Petőfiről, melyek hivatva vannak a költőt emberileg közelebb hozni hozzánk. Baróti tudvalevőleg a Petőfi-ház gondnoka s ilyen minőségében is rendelkezésére állott minden Petőfíre vonatkozó vagy vele össze-függésben álló ereklye, kézirat, egykorú folyó-irat, hírlap és czikk. A maga nemében páratlan és vidám könyv a „Petőfi-könyvtár” izléses köntösében, Jankó János és Mühlbeck Károly rajzaival s finoman stilizált tulipános czimboriték-kal, Kunossy, Szilágyi és Társa kiadá-sában jelent meg. Ára 1 korona 20 fillér.

Szerkesztői üzenetek.

P. E. Sztlkátá. Ez év végéig rendben. — Tisztelet.

K. L. Gödöllő. Szintén; igen szívesen, ameddig tehetjük. — Tisztelet.

K. Muzsla. Hogy hol terem a legízesebb fehér szeder? esküt nem teszünk rá, de biz-vást állítjuk, hogy Váczon E hó 29. lesz a szüret. Nincs az a jaffai füge, mely hozzá fog-ható. — Üde üdv!

P. I. Et iam imprimatum est! — Salve, vale!

M. A. Mindenkor szívesen látjuk. Sőt a személyes találkozásnak is örültünk volna! — Üdv!

P. J. Köszönjük a szíves értesítést s hálát mondunk a jóakarátú figyelemért a vizsgát illetőleg. — Hódolatos tisztelet!

Őszi rózsá. Kicsit korai jelige. Ez a virág még elhervadna a mostani roppant hőségben, amely még az edzett férfi idegeit is megpróbálja. Higyje meg, ilyenkor nem igen esik jól verseket korrigálni. Az mindig terhes munka. Inkább irunk egy tuczatra való újat. Verse különben ismert húrokat penget. Mintha már hallottuk volna valahol ezeket a gondolatokat:

Szép menyasszonyt vittek esküvőre,
Esküvőről hangos menyegzőre!
Hangos nép közt halovány lány hallgat,
Nem vidítják szüzi lelkét
E földi vigalmak! . . .

Neki is van szépséges Jegyese,
Aki lelkét régen eljegyezte!
Ki szerelmet nemcsak sirig áldoz,
Hanem örök szeretettel
Ölelte magához! . . .

Mindazáltal a bennük megnyilatkozó nemes, ideális világfelfogás miatt ide iktattuk, s kér-jük, tartsa meg jövőre is ezen tisztult élet-filozófiáját. — Egyebekben a legszívésebb üdv!

Nyilttér.

Menyasszony-selyem

85 krtól 11 frt 35 krig méterenként min-3 den színben. Bér- és már vámmentesen hazhoz szállítva. Dís mintaválaszték pósta-fordultával.

Hátrálékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy tartozásaikat lapunk kiadó hivatalánál mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

H I R D E T É S E K.

Táncztanítási tanfolyam.

Perreyné, Vác város közkezdveltségnak ör-vendő táncztanárnője, szakszerű oktatását jú-nius hó 24-én kezdi meg a Székesegyháztéri régi fiúiskola emeleti termében.

Perreyné kitűnő oktatása mellett kiváló gon-dot fordít az illemszabályokra s azokat minta-szerű avatottsággal és taktikával kezeli, czélja lévén nem fél, hanem egész munkát végezni, amire eddigi buzgó és eredményes tevékeny-sége teljes garanciát nyújt.

Tanítja a boszton tánczot is, aki tanulni akarja, mert ezen táncz nem kötelező s mos-tanáig sem udvarképes, — s megtanítja úgy, mint bárki más!

Beiratás az említett épületben június 24-től kezdve d. e. 10—12-ig és d. u. 5—7-ig

Kéri a n. é. úri családok szíves pártolását.

Földesurak figyelmébe!

A „Debreczeni gazdasági üzemi Iroda”

Magyarország területén bárhol

igen jutányos feltételek mellett elvállal: gazdasági üzemtervek reális alapokra fektetett kidolgozását, gazdaságok berendezését, felügye-letét és ellenőrzését, számvitel berendezését és ennek rendszeres vezetését; becsléseket és leltározásokat; eljár mindennemű gazdasági ügyekben; elfogad megrendelést minden idő-ben és minden korú és nemű prima pirostarka vasmegyei tájfajta marha szállítására.

Megbízások egyes esetekre vagy éves alapon eszközölhetők.

Ájánlattal szolgál: **Kuczkay Emil** v. urad. főtitisz gazdasági üzemi irodája

Debreczen, Garay-utca 15.

Goddam!

Végre egy gyorsan és biz-tosan ható tyúkszem-szer.

Cook és Johnsons amerikai szabadalmazott

tyúkszem-gyűrűi

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona, postán 20 fillér porto.

Kapható a birodalom minden gyógyszer-tárában, valamint orvosszer drogeriákban stb.

Globin a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer
Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

Császárfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévvi-zű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-fürdők, uszodák, török-, kő- és márvanyfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó-kúra.

200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés. jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld az **Igazgatóság.**

SIRUP-PAGLIANO

a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszer-tárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe stb., előmozdítja az anyag cserét és vértisztítóan hat bőrkiütések, csúsz, köszvény-nél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A. 71.) Via Pandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezér-képviselőség: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A. 71.) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszer-tárak főlerakatként kedvező feltételek mellett ke-restetnek.

Földbirtokos urak szíves figyelmébe.

Van szerencsém a mélyen tisztelt uraságo-kat értesíteni, hogy 32 év óta Váczon fennálló jóhírnevű kötélgyártó üzletemben

gabona-kéve kötelek

nagybani előállítását rendeztem be és minden igyekezetemet oda irányítom, hogy — miként az általam előállított többi áruimnak sikerült lehető legjobb hírnevet szereznem, úgy a gabona-kéve kötőimet is iparkodom a lehető legjobb minőségben, a legolcsóbb áron előállítani, hogy már az első évben alig kerülnek többbe a zsúp-szalma értékénél.

Ezen kötelek azonban 5—6 éven át használhatók.

A mélyen tisztelt földbirtokos uraknak szíves támogatását tisztelettel kérem

Klapaty János kötélgyártó, Vác, Széchenyi utca 3. szám.

H I R D E T É S E K jutányos áron felvétetnek lapunk kiadóhivatalában.

A VACZI HENGERMALOM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

lisztárai 50 kilogrammonként:

Buzaőrlemény: Asztali dara A B szám 19 K 30 fill. — Asztali dara C szám 19 K 10 fill. — Királyliszt 0 sz. 19 K 10 fill. — Lángliszt 1. sz. 18 K 80 fill. — Elsőrendű zsemlyeliszt 2. sz. 18 K 50 fill. — Zsemlyeliszt 3. sz. 18 K 30 fill. — Elsőrendű kenyérliszt 4. sz. 18 K 10 fill. — Középkenyérliszt 5. sz. 17 K 70 fill. — Kenyérliszt 6. sz. 17 K 30 fill. — Barnakenyérliszt 7. sz. 16 K 30 fill. 7¹/₂. sz. 14 K 30 fill. — 7³/₄. sz. 11 K 50 fill. — Takarmányliszt 8. sz. 08 K 50 fill. — Korpa finom F sz. 06 K 60 fill. — Korpa gorbomba G. sz. 06 K 60 fill. — Ocsu 07 K 50 fill.

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

— régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsöleskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH[®]

Budapest, Váci-körút 68,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgépek,

szalmaka; aloszók, járgány cseplőgépek, löhère-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvelőgépek, Planet Jr. kapálók, szecs kavagók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3 vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Mit igyunk?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószer.

Minden külföldit fölülmúl hazánk természetes szénsavas vizek királya:

A MOHAI ÁGNES-FORRÁS

Milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali-, bor- és gyógyvíz, a gyomor-

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-bajosoknak.

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsav-tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyósnál fogva kitűnő szere a legkülönbélebb **gyomor-, légeső- és húgyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvíz.

Olcsóbb a szódavíznél!

Főraktár: **Torday Jenő** úrnál